

Motion till riksdagen 2009/10:K363

av **Gunnar Andrén (fp)**

Den personliga integriteten och trängselskatten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en komplettering till fotografisk dokumentation som grund för debitering av trängselskatt eller trängselavgift alltid ska föreligga, nämligen ett kontantalternativ.

Motivering

Den 9 april 2008 aktualiserade jag i riksdagen åter frågan om den personliga integriteten vid betalning av trängselskatt. Det har skett tidigare, även 2004.

Bakgrunden är den olustkänsla som infinner sig hos mig och andra över att den personliga integriteten träds förnär då beslut för debitering av trängselskatt bygger på total registrering av registreringsnummer av alla bilar som passerar en vägtull, skattepliktiga eller inte.

Jag anser att ett kontantalternativ, utan varje form av registrering, måste föreligga.

Frågan blev under 2008 även publikt aktuell sedan en tidning genom att begära ut skattebeslut, en offentlig handling, kartlagt en på sin ort välkänd persons, en kommunstyrelseordförande, rese mönster. Undersökningen gav stor publicitet lokalt, den aktuella tidningen diskuterade på ledarplats ingående den uppenbara motsättningen mellan kravet på vidsträckt personlig integritet, som är något som skall omfatta alla medborgare, och den viktiga journalistiska uppgiften att ingående bevaka folkvaldas arbete och även vandel.

Frågan är om kartläggning av resor till och från arbetet ingår i detta. Yrkar man avdrag enligt inkomstskattelagen för kostnader för intäkternas förvärvande är det en offentlig uppgift, i kostnaden kan trängselskatt ingå.

Fel! Okänt namn på

Man skulle kunna tänka sig – även osannolika tankar är ju möjliga att tänka, få ting är ju uttryckligen förbjudna om än olämpliga – att trängselskattebeslut i framtiden korskörs med avdragskrav från deklaranter för resa med bil till och från arbetet.

Den 1 september 2004 ställde jag därför en viktig integritetsfråga i denna sak till dåvarande finansministern Pär Nuder om trängselskattebesluts möjliga integritetspåverkan:

Enligt riksdagens beslut den 16 juni 2004 i samband med godkännandet av regeringens förslag till lag om trängselskatt ändrades också 1980 års sekretesslag – 9 kap. 10 § – enligt följande (ändringar av mer praktisk karaktär infördes även i 14 kap.): ”3. Trängselskatt. I beslut, varigenom trängselskatt bestäms eller underlag för bestämmande av sådan skatt fastställs, gäller sekretessen dock endast för uppgift om vilken betalstation bilen har passerat och tidpunkten för denna passage.”

I samband med behandlingen av propositionen, vilken ju – det tillhör inte statshemligheterna – jag och många andra önskade avslå från första till sista ordet, framförde Moderata samlingspartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet i yttrandet från justitieutskottet, även utvecklat i kammardebatten, oro för just integritetskränkningar genom den omfattande trafikregistreringen. Jag vill nu fråga finansministern vars företrädare kontrasierat regeringsförslaget (prop. 2003/04:145):

Vilka åtgärder – om några – avser ministern att vidta för att försäkra medborgarna om att lagen om trängselskatt inte i något avseende kommer att kunna utnyttjas så att den enskildes integritet i rörelsehänseende påverkas eller kränks, av enskilda eller av myndigheter?

Svaret från regeringen via dåvarande chefen för Finansdepartementet Pär Nuder tecknades den 13 september 2004, ett svar som även omfattade en liknade fråga från Helena Bargholtz (fp):

Helena Bargholtz har frågat justitieministern vilka åtgärder han är beredd att vidta för att skydda den personliga integriteten när trängselavgifterna införs i Stockholmsregionen. Gunnar Andrén har frågat mig vilka åtgärder regeringen avser att vidta för att försäkra medborgarna om att lagen om trängselskatt inte i något avseende kommer att kunna utnyttjas så att den enskildes integritet i rörelsehänseende påverkas eller kränks, av enskilda eller av myndigheter.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på båda frågorna.

I propositionen Trängselskatt (prop. 2003/04:145) tas frågan om trängselskatt och integritet upp. Det anges bland annat att integriteten måste beaktas när man konstruerar ett system med trängselskatt och att det är angeläget att den enskildes integritet värnas så långt som möjligt.

För att skydda den personliga integriteten ska därför sekretess gälla i både beslut om trängselskatt och i underlaget för bestämmande av sådan skatt, för uppgift om såväl vilken betalstation bilen har passerat som tidpunkten för denna passage.

Som en del i Stockholmsförsöket ingår en grundlig utvärdering av försöket med trängselskatt i Stockholms kommun.

Jag är mot bakgrund av detta för närvarande inte beredd att vidta några ytterligare åtgärder i frågan som föregriper utvärderingen av försöket.

Sedan detta svar på integritetsfrågan kom från regeringen har tid gått och den återopade utvärderingen är genomförd men synes inte omfatta integritetsaspekten.

Fel! Okänt namn på

Jag anser emellertid att i den konflikt som finns mellan att uppbära trängselskatt effektivt kostnadsmässigt och att bevara den personliga integriteten ingalunda är löst, tvärtom har den förvärrats efter vad som inträffade 2008.

Det finns emellertid en annan lösning – ingen utredning kan komma förbi huvudfrågan: att införa ett kontantalternativ utan varje form av registrering.

Det är enda sättet att lösa konflikten mellan allmän registrering och enskildas rättighet att slippa bli registrerad. Det måste gå i Sverige eftersom det går i andra länder, som USA, Tyskland, Frankrike och åtskilliga andra.

En motion med liknande innehåll väcktes av mig till 2008/2009 års riksmöte (Sku214). Den överlämnades på mitt förslag, som biträdades av ett enigt skatteutskott, till justitieutskottet som den 12 februari 2009 beslutade att taga emot motionen, med omedelbar justering av mottagandet. Därefter har emellertid ingenting i sak inträffat.

Mot den bakgrunden bör enligt min mening 2009/2010 års riksmöte ge regeringen sin syn på denna integritetsfråga till känna.

Stockholm den 1 oktober 2009

Gunnar Andrén (fp)